

اصول سازماندهی و مدیریت

تالیف:

دکتر بابک فرهودنیا

www.ketab.ir

سرشناسه	:	فریودنیا، بابک
عنوان و نام پدیدآور	:	اصول سازماندهی و مدیریت / مولف بابک فریودنیا
مشخصات نشر	:	تهران: نوید مهر، ۱۳۹۳
مشخصات ظاهری	:	۱۶۶ ص
شابک	:	۹۷۸-۶۰۰-۶۹۹۵-۶۰۷
وضعیت فهرست نویسی	:	فبا
موضوع	:	مدیریت
موضوع	:	سازمان
رده بندی کتب	:	۱۳۹۳۷۱۱۱ / ق۴ / ق۲
رده بندی یوبی	:	۶۵۸
شماره ثبت کتاب	:	۳۴۴۹۸۰۳

انتشارات نوید مهر

اصول سازماندهی و مدیریت

ترجمه: بابک فریودنیا

• طراح جلد: بابک فریودنیا • آرا: طیفه یمنی فر

• ناظر چاپ: مجید مبشری • چاپ: اول • انتشار: آذرماه ۱۳۹۳ • صحافی: همشهری

• چاپ: اول-۱۳۹۳ • شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

• شابک: ۶-۷-۶۹۹۵-۶۰۰-۹۷۸ • ۱۳۹۳

• ناشر: انتشارات نوید مهر

• نشانی: تهران، خیابان شریعتی، خیابان ملک، خیابان زنده دلان، کوچه ...، پلاک ۳ واحد ۱

• تلفن: ۰۲۱-۷۷۶۴۰۲۶۵ • فکس: ۰۲۱-۷۷۵۳۴۴۵۸

حقوق ناشر محفوظ است.

فهرست

فصل اول: دوره پیش‌نویس‌گرایی.....	۱۲
- سومین ها و مدیریت (۵۰۰ سال پیش از میلاد).....	۱۶
- مصری ها و مدیریت (۴۰۰۰ سال پیش از میلاد).....	۱۶
- چینی ها و مدیریت (۴۰۰۰ سال پیش از میلاد).....	۱۷
- ایرانی ها و مدیریت (۵۰۰ سال پیش از میلاد).....	۲۱
- مدیریت بعد از اسلام.....	۲۲
- ویژگی‌های دوره پیش‌نویس‌گرایی.....	۲۲
فصل دوم: مفاهیم مدیریت.....	۲۶
- فرآیند مدیریت.....	۲۷
- گروه‌بندی مدیران.....	۲۸
- مهارت‌های سه‌گانه‌ی مدیریت.....	۳۰
- ده نقش مدیریت مبتزر برگ.....	۳۲
- مکاتب مدیریت.....	۳۵
- چهارده اصل فایول.....	۳۸
- بوروکراسی.....	۳۹
فصل سوم: برنامه‌ریزی.....	۴۲
- تعریف برنامه‌ریزی.....	۴۳
- هدف‌های برنامه‌ریزی.....	۴۵
- تفاوت میان برنامه و برنامه‌ریزی.....	۴۶
- انواع برنامه‌ها.....	۴۶

۴۹	- تقسیم بندی برنامه ها از نظر مدت اجرا
۵۰	- رهیافت های گوناگون به برنامه ریزی
۵۳	- دام های مهم در مسیر برنامه ریزی موفق
۵۴	- فنون برنامه ریزی
۶۲	فصل چهارم: سازماندهی
۶۳	- تعریف سازماندهی
۶۵	- مدل رشد سازمانی
۷۰	- ساختار ساده
۷۱	- ساختار وظیفه ای
۷۲	- ساختار بخشی
۷۳	- ساختار بر مبنای مسئولیت
۷۴	- ساختار ماتریسی
۷۸	- ساختار جغرافیایی
۸۵	- الگوی پنج بخشی سازماندهی مبتنی بر
۹۲	فصل پنجم: انگیزش
۹۸	- نظریه های نیاز یا محتوایی
۹۹	- نظریه سلسله مراتب نیازها
۱۰۲	- نظریه مراحل مختلف زندگی
۱۰۴	- نظریه زیستی، تعلق، رشد (آلدرفر)
۱۰۶	- نظریه دو ساحتی انگیزاننده، بهداشت روانی (فردریک هرزبرگ)
۱۰۷	- تئوری دو جنبه ای انسان (تئوری X و Y مک گریکور)
۱۰۹	- فهرست نیازهای ماری
۱۱۰	- نظریه برابری (آدامز): (تئوری مبتنی بر انصاف)
۱۱۲	- نظریه انتظار
۱۱۴	- تئوری اسناد

۱۱۴.....	- نظریه تقویت و اصلاح رفتار
۱۱۵.....	- نظریه هدف گذاری یا تئوری هدف (لاک)
۱۱۸.....	- مطالعات هانورن: (التون مایو)
۱۲۲.....	- گروه انسانی (جرج هومانز)
۱۲۳.....	- تئوری رشد نیافتگی - رشد یافتگی (گریس آرجریس)
۱۲۵.....	- تئوری انگیزش - بهداشت (فردریک هرزبرگ)
۱۲۶.....	فصل ششم: کنترل
۱۲۹.....	- انواع کنترل
۱۳۱.....	- تفاوت بازرسی، نظارت، کنترل
۱۳۱.....	- بازرسی (Inspection)
۱۳۲.....	- نظارت (Monitoring)
۱۳۳.....	- کنترل (Control)
۱۳۴.....	- فراگرد کنترل
۱۳۴.....	- تعیین معیارها و ضوابط کنترل
۱۳۶.....	- انواع بودجه
۱۳۷.....	- گام های متوالی سیستم کنترل اصلاح کننده
۱۴۱.....	فصل هفتم: سازمان های هزاره سوم
۱۴۲.....	- تعریف و ویژگی های سازمان های هزاره سوم
۱۴۴.....	- سازمان های مجازی
۱۴۸.....	- سازمان های یادگیرنده
۱۵۲.....	- سازمان های شبدری
۱۵۶.....	- سازمان های آفتاب پرست
۱۵۸.....	- سازمان های فدرال
۱۵۹.....	- سازمان های سه آی
۱۶۰.....	- سازمان های دوناتی

- ۱۶۱..... سازمان های ضربانی
- ۱۶۱..... سازمان های تک ضرباتی
- ۱۶۸..... سازمان های دو چهره
- ۱۶۸..... سازمان های شطرنجی
- ۱۷۰..... سازمان های فنودالی
- ۱۷۰..... سازمان های موش خرمایی
- ۱۷۰..... سازمان های خود انگیزته
- ۱۷۱..... سازمان های کمپری
- ۱۷۱..... سازمان های شبکه ای
- ۱۷۳..... مدیریت کیفیت جامع

www.ketab.ir

مقدمه

مراحل اولیه زندگی بشر در این کره خاکی حالت طبیعی داشته است. گروه های انسانی از طریق شکار، خوشه چینی یا غارت طبیعت، زندگی می کردند. آنان با ابزارسری در دو صورت طبیعت به دوره تولید خوراک رسیدند و بدین ترتیب تمدن بشر آغاز شد. بشر با اختراع خط به جمع آوری تجربیات و ثبت و ضبط آنها پرداخت. گروه های اولیه به صورت کلان و قبیله ای شکل گرفتند، و وضعیت اجتماعی آنان به صورت اشتراکی بوده است. نهادهای اجتماعی عصر حاضر مثل حکومت، مدرسه، اقتصاد، علم، هنر و جنگ هم با تحول گروه های کوچک یاد شده در طول تاریخ به وجود آمدند. این نهادها هر کدام دارای هدف یا اهدافی هستند که نیازهای انسان را برطرف می کنند.

ظهور سازمان های اجتماعی و گسترش وظائف آنها یکی از خصیصه های بارز تمدن بشری است. و به این ترتیب با توجه به عوامل گوناگون مکانی و زمانی و نیازهای خاص هر جامعه هر روز بر تکامل و توسعه این سازمان ها افزوده می شود. بدیهی است هر سازمان اجتماعی برای نیل به اهدافی طراحی شده و با توجه به ساختارش نیازمند نوعی مدیریت است.

برای دستیابی به هدف های نهادها، ضرورتاً سازمان هایی شکل می گیرد. فراگرد مدیریت در این سازمان ها را می توان با پنج مرحله تعریف نمود که در شکل های کتاب حاضر بر اساس همین مراحل تدوین گردیده است: (۱) برنامه ریزی (۲) سازماندهی (۳) بسیج منابع و امکانات (۴) هدایت و سرپرستی (۵) کنترل.